

ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံအနေနှင့်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အနေနှင့်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော အခက်အခဲများကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းဖြင့်သာ ကျော်လွှားနိုင်မည်ဟု ဝိညာဉ်ကြောင့်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း၏ အနှစ်သာရနှင့် အကျိုးအမြတ်တို့ကို ဖော်ပြရာ နားလည်သဘောပေါက်စေနိုင်မည်။ ဤစာတမ်းကို သေချာစွာဖတ်ရှုလေ့လာကြပါရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်းဆိုသည်မှာ နေ့စဉ်ရင်ဆိုင်ကြရသည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ ဟူ၍ ဤစာတမ်းကို အစရှိထားပါသည်။ နိုင်ငံ၏ ပြဿနာများကို ယဉ်ကျေးညင်သာသော နိုင်ငံရေးနည်းများဖြင့် ဖြေရှင်းလိုသူများနှင့် သမ္မတသည် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းခြင်းလမ်းကို တန်ဖိုးထားအားကိုးကြသည့် သဘောဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာတမ်းသည် ဂုဏ်သိက္ခာရှိ၍ အဆင့်မြင့်သည့် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများအတွက် များစွာမှ အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

တစ်ဖက်က သဘောတူညီမှု ယူလိုသော်လည်း တစ်ဖက်က ငြင်းဆန်လျှင် ဘာလုပ်ရမည်နည်း စသော ပြဿနာများကို ဤစာတမ်းတွင် ဆွေးနွေးအဖြေရှာထားပါသည်။ "တစ်ဖက်သက် သဘောပေါက်အောင်လုပ်ပါ။" နှစ်ဖက်အောင်မလုပ်နဲ့ စသော ပညာသားပါလှသည့် လုပ်ကိုင်နည်းမျိုးကို အကျယ်တဝင့် တင်ပြထားပါသည်။

နိဂုံးတွင် "ဆန်ကျင်သူကို မိတ်ဖက်အသွင်ပြောင်းခြင်း" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဖြေရှင်း၍ ယခုကဲ့သို့ ရှိနေသော ပြဿနာများကို ရှုထောင့်သစ်မှ ကြည့်၍ ဖြေရှင်းနည်းရှာနိုင်ပုံကို ရှင်းပြထားပါသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
ဥက္ကဋ္ဌ
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်

ကျေးဇူးတင်လွှာ ၁၂
အမှာစာ ၁၃
ပြန်ကျက်ကြည့်ရခြင်း ၁၅
စီမံခန့်ခွဲမှု - ၅ ၁၇
ထိုးဖောက်ကျော်ဖြတ်ခြင်း မဟာဗျူဟာ ၂၀
အဆင့် (၁) မတုံ့ပြန်ပါနှင့် (ပြန်မချပါနှင့်) ၂၂
(က) သဘာဝ တုံ့ပြန်မှုသုံးမျိုး ၂၄
(က-၁) ပြန်၍ ထိုးနှက်ခြင်း ၂၄
(က-၂) အလျော့ပေးခြင်း ၂၅
(က-၃) အဆက်မြတ်လိုက်ခြင်း ၂၆
(ခ) တုံ့ပြန်ခြင်း၏ အန္တရာယ်များ ၂၇
(ဂ) အပေါ်က စီးပွားကြည့်လိုက်ပါ။ ၂၉
(ဃ) အောင်ပန်းကို မျက်နှာပြင်မပြတ်ပါစေနဲ့။ ၃၁
(ဃ-၁) လိုအပ်ချက်များကို သတ်မှတ်ပါ။ ၃၁
(ဃ-၂) BATNA ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ မလုပ်ဘဲနှင့် ရနိုင်သည့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ၃၂
(ဃ-၃) ဆွေးနွေးသင့်ပေသင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။ ၃၄

(ဃ-၄) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို မျက်နှာပြင်မပြတ်ပါစေနဲ့။ ၃၅
(င) ကစားကွက်ကို အမည်တပ်ပေးလိုက်ပါ။ ၃၆
နည်းဗျူဟာ သုံးမျိုး ၃၇
(င-၁) ကျောက်တံတိုင်း ကာရံခြင်း။ ၃၇
(င-၂) တိုက်ခိုက်မှုများ။ ၃၈
(င-၃) လှည့်စားမှု။ ၃၈
နည်းဗျူဟာကို အသိအမှတ်ပြုပါ။ ၄၀
မိမိ၏ ပျောက်ကွယ်မှုကို နားလည်ပါ။ ၄၃
(စ) အချိန်ယူ၍ စဉ်းစားပါ။ ၄၅
(စ-၁) ခေတ္တရပ်လိုက်ပါ။ ဆက်မပြောပါနဲ့။ ၄၅
(စ-၂) တိမ်ခွေကို ပြန်ရစ်ပါ။ ၄၇
(စ-၃) နားချိန်ယူပါ။ ၄၉
(စ-၄) တစ်ထိုင်တည်းနှင့် အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ မချပါနဲ့။ ၅၁
(ဆ) စိတ်မတိုပါနဲ့။ အကြောင်းမပြုလိုက်ပါနဲ့။ ၅၂
မိမိလိုချင်တာရအောင်ယူပါ။
အဆင့် (၂) သူတို့ဘက်သို့ ပြောင်းလိုက်ပါ။ ၅၄
(က) တက်ကြွစွာ နားထောင်ပါ။ ၅၆
(က-၁) သင့်တစ်ဖက်သားကို နားထောင်ပါ။ ၅၇
(က-၂) သူပြောသမျှကို ပြန်ပြောပြီး မှန်မမှန်မေးပါ။ ၅၈
(ခ) သူ့ကို အသိအမှတ်ပြုပါ။ ၅၉
(ခ-၁) တစ်ဖက်သား၏ ခံစားချက်များကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုပါ။ ၆၁
(ခ-၂) ခွင့်လွှတ်ဖို့ တောင်းပန်ပါ။ ၆၂

(ခ-၃) ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်ပါ။ ၆၂
(ဂ) သင်တတ်နိုင်သော နေရာတိုင်းတွင် သဘောတူလိုက်ပါ။ ၆၃
(ဂ-၁) အလျော့မပေးဘဲ သဘောတူပါ။ ၆၃
(ဂ-၂) ဟုတ်ကဲ့များကို စုဆောင်းပါ။ ၆၄
(ဂ-၃) တစ်ဖက်လူနှင့် လှိုင်းနှုန်းညှိပါ။ ၆၅
(ဃ) လူကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုပါ။ ၆၅
(ဃ-၁) သူ့အရေးပါမှုနှင့် အရည်အချင်းရှိမှုကို အသိအမှတ်ပြုပါ။ ၆၇
(ဃ-၂) လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဆက်ဆံရေးထူထောင်ပါ။ ၆၇
(င) သူ့ကို မထိုးဆွဲဘဲ သင့်အမြင်ကို တင်ပြပါ။ ၆၈
(င-၁) "ဒါပေမယ့်" ဟု မပြောပါနှင့်။ "ဟုတ်ကဲ့ ဒါပြင်" ဟု ဆိုပါ။ ၆၉
(င-၂) "ကျွန်ုပ်" အကြောင်းပြောပါ။ "သင့်" အကြောင်းမပြောပါနှင့်။ ၇၀
(င-၃) ခိုင်မြဲစွာ ရပ်တည်ပါ။ ၇၁
(င-၄) ခြားနားချက်များအပေါ် အကောင်းမြင်ပါ။ ၇၁
အသိအမှတ်ပြုပါ။
(စ) တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ တည်ဆောက်ပါ။ ၇၂
အဆင့် (၃) တတိယခြေလှမ်း ၇၃
တန်ပြန်ထိုးနှက်ခြင်း ၇၃
(က) နည်းလမ်းကို ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခြင်း။ ပုံစံသစ်သုံးစွဲခြင်း။ ၇၆
(ခ) ပြဿနာကို အဖြေရှာသည့် မေးခွန်းများမေးပါ။ ၇၉
(ခ-၁) ဘာကြောင့်ဆိုတာကို မေးပါ။ ၈၀
(ခ-၂) ဘာကြောင့် မဖြစ်တာလဲဆိုတာကို မေးပါ။ ၈၂
(ခ-၃) အကယ်၍ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကိုမေးပါ။ ၈၃
(ခ-၄) တစ်ဖက်သား၏ အကြံဉာဏ်ကို တောင်းခံပါ။ ၈၅

(ခ-၅) "ဘာဆိုရင် တရားမျှတမလဲ" ဆိုသည်ကိုမေးပါ။ ၈၇
(ခ-၆) သင့်ရဲ့မေးခွန်းကို အပြတ်မိတ် မထားပါနှင့်။ ၈၈
(ခ-၇) တိတ်ဆိတ်နေခြင်းရဲ့ စွမ်းအင်ကို အသုံးပြုပါ။ ၉၀
(ဂ) နည်းဗျူဟာကို ပုံစံပြောင်းလဲ ကျင့်သုံးပါ။ ၉၁
(ဂ-၁) သူ့ဘက်က ကျောက်တံတိုင်းခက် ငြင်းပယ်နေခြင်းကို ကွေ့ပတ်ပြီးရှောင်ပါ။ ၉၂
(ကက) လုံးဝငြင်းပယ်သည်ကို ရှောင်ခြင်း။ ၉၂
(ခခ) ကျောက်တံတိုင်းခတ်ခြင်းကို ကောင်းတဲ့အချက်အဖြစ် မှတ်ယူပါ။ ၉၂
(ဂဂ) ငြင်းနေတာကို အလေးအနက် သဘောထားပါ။ သို့ရာတွင် စမ်းသပ်ကြည့်ပါ။ ၉၃
(ဂ-၂) ထိုးနှက်မှုတွေကို ခံထုတ်လိုက်ပါ။ ၉၅
(ကက) တိုက်ခိုက်မှုကို ဥပမာပြောပါ။ ၉၅
(ခခ) သင့်အပေါ် တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ပြဿနာအပေါ် တိုက်ခိုက်ခြင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်ပါ။ ၉၅
(ဂဂ) ပုဂ္ဂိုလ်ရေး တိုက်ခိုက်မှုကို ခင်မင်လိုလပ်ခြင်းအဖြစ် ပုံစံပြောင်းလိုက်ပါ။ ၉၆
(ဃဃ) အတိတ်ရဲ့ အမှားတွေကို အနာဂတ်ကိုကုသမယ့် အနာဂတ်ရဲ့ကုသုံးအဖြစ် ပုံစံပြောင်းလိုက်ပါ။ ၉၇
(ငင) "ခင်ဗျား" နဲ့ "ကျွန်တော်" ဆိုတဲ့ စကားတွေအစား ကျွန်တော်တို့လို ငြင်းသုံးပါ။ ၉၈
(ဂ-၃) ကောက်ကျစ် လှည့်စားမှုကို ဖော်ထုတ်ပါ။ ၉၉
(ကက) ကွဲပြားပြားသီရအောင် မေးပါ။ ၁၀၀
(ခခ) ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သည့် မေတ္တာရပ်ခံချက် ပြုလုပ်ပါ။ ၁၀၂

(ခ-၁) သူ့အောက်မကုသဘဲ နောက်ဆုတ်နိုင်အောင် ကူညီပါ။ ၁၀၄
(ကက) အခြေအနေများကို ပြောင်းဆဲပြီးဆိုသည်ကို မြင်ပါစေ။ ၁၀၅
(ခခ) ကြားလှုပ်စေရန် တိုက်တွန်းချက်ကို ယူပါ။ ၁၀၅
(ဂဂ) မျှတသော စံနှုန်းတစ်ခုကို ညွှန်းပါ။ ၁၀၅
(ဃ-၁) ဖွင့်ပြောပါ။ ၁၀၅
(ဃ-၂) ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုပတ်သက်သည့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပါ။ ၁၀၈
(င) အရေးကြီး သည့်အပြောင်းအလဲအချိန်။ ၁၀၉
အဆင့် (၄) ရွှေတံတားကြီး ခင်းပေးလိုက်ပါ။ ၁၁၁
(က) တွေ့နိုင်သော အတားအဆီးများ။ ၁၁၁
(ခ) ရွှေတံတားကြီး ခင်းပေးလိုက်ပါ။ ၁၁၃
(ဂ) သင့်တစ်ဖက်သားလဲ ပါဝင်ပါစေ။ ၁၁၄
(ဂ-၁) တစ်ဖက်လူ၏ အကြံဉာဏ်ကို ရယူပြီး အသုံးပြုပါ။ ၁၁၆
(ဂ-၂) အပြုသဘော ဝေဖန်ရောက် တောင်းခံပါ။ ၁၁၇
(ဂ-၃) တစ်ဖက်လူကို ရွေးချယ်ခွင့်ပေးပါ။ ၁၁၇
(ဃ) မြေညီဝသေးသော အကျိုးစီးပွားကို ဖြည့်ဆည်းပါ။ ၁၁၈
(ဃ-၁) သင်တစ်ဖက်လူသည် ဆင်ခြင်တုံတရားမရှိဟု မတွေးဆပါနှင့်။ ၁၁၉
(ဃ-၂) လူသားတို့၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို မျက်နှာပြင်မပြတ်ပါနှင့်။ ၁၂၁
(ဃ-၃) မှန်ဝေစားခြင်း မဟုတ်ပါ။ ၁၂၂
(ဃ-၄) ကုန်ကျစရိတ် နည်းနည်းနှင့် အမြတ်များများရမည့် ဖလှယ်မှုများကို ရှာကြည့်ပါ။ ၁၂၂
(ဃ-၅) ဒီလိုဆိုရင် ဒီလိုလုပ်မယ်။ ၁၂၃
(င) တစ်ဖက်လူများမှာ မပျက်ပါစေနဲ့။ ၁၂၃

(င-၁) သူ့အောက်မကုသဘဲ နောက်ဆုတ်နိုင်အောင် ကူညီပါ။ ၁၂၄
(ကက) အခြေအနေများကို ပြောင်းဆဲပြီးဆိုသည်ကို မြင်ပါစေ။ ၁၂၅
(ခခ) ကြားလှုပ်စေရန် တိုက်တွန်းချက်ကို ယူပါ။ ၁၂၅
(ဂဂ) မျှတသော စံနှုန်းတစ်ခုကို ညွှန်းပါ။ ၁၂၅
(င-၂) တစ်ဖက်လူက အောင်နိုင်မှုရသည်ဟု ထင်ပါစေ။ ၁၂၆
(စ) မြန်မြန်ရောက်အောင် ဖြည့်ဖြည့်သွားပါ။ ၁၂၈
(စ-၁) တစ်ဖက်သားကို တစ်လှမ်းချင်းသွားပါစေ။ ၁၂၉
(စ-၂) အပြီးသတ် သဘောတူညီမှုကို နောက်ဆုံးအချိန်အထိ မတောင်းဘဲထားပါ။ ၁၃၂
(စ-၃) အလောတကြီး အပြီးမသတ်ပါနှင့်။ ၁၃၂
(ဆ) တံတားကို ခြစ်ကျော်ခြင်း။ ၁၃၄
အဆင့် (၅) ငြင်းရငြင်းအောင် လုပ်ပါ။ ၁၃၅
(က) ခွန်အားသတ္တိ (ပါမီ) ကို ပညာပေးရာတွင် အသုံးပြုပါ။ ၁၃၇
မိမိ၏ အစွမ်းသတ္တိကို သုံးပြီး သူ့အား ပညာပေးပါ။ ၁၃၈
(ခ) တစ်ဖက်လူအား အကျိုးဆက်များကို သဘောပေါက်ပါစေ။ ၁၃၉
(ခ-၁) အခြေအနေမှန် စမ်းသပ်သော မေးခွန်းများ မေးပါ။ ၁၃၉
ယေဘုယျအကျဉ်း အခြေအနေမှန် စမ်းသပ်နည်း သုံးနည်း ၁၄၁
(ကက) သဘောတူလျှင် ဘာဖြစ်မည်လို့ ထင်သလဲ။ ၁၄၁
(ခခ) ကျုပ်ဘာလုပ်မယ်လို့ ထင်သလဲ။ ၁၄၁
(ဂဂ) ခင်ဗျား ဘာလုပ်မလဲ။ ၁၄၂
(ခ-၂) သတိပေးပါ မြို့မခြောက်ပါနှင့်။ ၁၄၃
(ခ-၃) သူနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ မလုပ်ဘဲ မိမိဘာသာ ဘာလုပ်နိုင်သည်ကို မြင်ပါ။ (BATNA ကို မြင်ပါ) ၁၄၅
(ဂ) BATNA ကို သုံးပါ။ တုံ့ပြန်မှုကို ချေဖျက်ပါ။ ၁၄၈

(ဂ-၁) ရန်ခြင်းမဖြစ်စေဘဲ BATNA ကို အသုံးပြုပါ။ ၁၄၉
(ကက) အင်အားကို အမှန်တရားအတိုင်း ဖော်ပြပါ။ ၁၄၉
(ခခ) ဥပမာအောင်အတွင်းက (တရားဝင်) နည်းများကို သာသုံးပါ။ ၁၅၀
(ဂ-၂) တစ်ဖက်လူ၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ချေဖျက်လိုက်ပါ။ ၁၅၁
(ဂ-၃) တတိယအဆင့် အင်အားစုကို အသုံးပြုပါ။ ၁၅၃
(ကက) ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့ပါ (ဂါ) ဖူးပေါင်းမှုကို တည်ဆောက်ပါ။ ၁၅၃
(ခခ) တိုက်ခိုက်မှုရသွားအောင် တတိယအစုကို အသုံးပြုပါ။ ၁၅၄
(ဂဂ) ဆွေးနွေးခဲ့ခြင်းလားစေရန် တတိယအစုများကို သုံးပါ။ ၁၅၅
(ဃ) တစ်ဖက်လူအတွက် ရွေးချယ်ခွင့်ပေးပါ။ ၁၅၈
အမြဲပြတ်သား ထင်ရှားရှိပါစေ။
(ဃ-၁) တစ်ဖက်လူအား ထွက်ပေါက်ရှိကြောင်း သိပါစေ။ ၁၅၉
(ဃ-၂) တစ်ဖက်လူကို ရွေးခွင့်ပေးပါ။ ၁၆၀
(ဃ-၃) မိမိတွင် ခိုင်မြဲရှိနေသည့်တိုင် ဆွေးနွေးပါ။ ၁၆၁
(င) တည်တံ့ခိုင်မြဲသော သဘောတူညီချက်ကို ဖော်ဆောင်ပါ။ ၁၆၄
(င-၁) အကောင်အထည်ဖော်ရေးကို အမြဲသတိရပါ။ ၁၆၄
(ကက) မိမိအတွက် ဟာကွက်ပျော့ကွက် အနည်းဆုံးဖြစ်အောင် ၁၆၅
သဘောတူညီချက်ကို ပုံဖော်ပေးပါ။
(ခခ) အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေး အစီအစဉ်တစ်ခု ထည့်သွင်းရေးပါ။ ၁၆၆
(င-၂) အဆက်အသွယ်ကို မြန်မြန်မြင်မြင်ဖြေပါ။ ၁၆၇
(စ) နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကျေနပ်မှုရရှိခြင်းကို ရည်မှန်းပါ။ ၁၆၈
အကျဉ်းချုပ်ကို အသွင်ပြောင်းခြင်း ၁၇၀
ထိုးဖောက်ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးရေး အဆင့်မြင့်ချက် ၁၇၂
အကျဉ်းချုပ်ကို မိတ်ဖက်အသွင် ၁၇၆